

nega priporočamo v molitev. Svetila mu večna luč! Preostalim naše sožalje!

Rajhenburg. V ponosno Radejevo domačijo na Stari Zidanici na Dovškem, kjer je domovalo veselje in pesem, se je vselila grenka žalost in trpka bolest. Ponos in nada Radejevih, mladi Franci, je padel v cvetu svojih komaj izpolnjenih 17 let, kakor padel pomladanski cvet pod smrtonosno koso. Padel je kot žrtev nepojmljive nesreče, smrtno zadet od kamna, ki mu je zdrobil prsi in sence ter je izdihnil brez zavesti in bolečin v naročju svoje sestričice Tončke, ki je bila edina priča strašnega dogodka. Nesreča se je dogodila v Radejevem vinogradu na Kamnu. Franci je bil zaposlen z nekaterimi delavci pri popraviljanju škarpe in odstranjevanju skal iz kamnoloma nad vinogradom. Kljub svarilu se je spravil sam nad mogočen kamen, ki se je prevrnil nanj in v trenutku strl mlado cvetočo življenje. Nesreča se je dogodila dne 1. maja. Strla je blaga srca Francijeve matere in očeta, njegovih sester in brata, užalostila vse sorodnike in neštivilne prijatelje Radejeve hiše. Vsi glojoko sočustvujemo s težko prizadeto rodbino, ki ji je Vsemogočni poslal tako bridko preizkušnjo. Pokojnega Francija smo pokopali pretekli četrtek dne 3. maja. Bil je to pogreb, kot ga rajhenburška fara še ni videla. Pokazal je, kako veliko spoštovanje in ljubezen goji cela soseska do Radejevih, kako so si vsi domačini iz bližnje in daljne okolice vzeli k srcu tragičen dogodek, pokazal pa je obenem težko žalost, ki je navdala vse, ki smo pokojnega Francija poznali. Veliko je obetal, ne le svojim domačim, še več nam ostalim. S svojim vzgledom in delom je že sedaj v mladosti na začetku svoje poti pokazal, da ima darove in voljo za ustvarjanje višjih dobrin. Že sedaj je bil duša katoliškega fantovskega pokreta v rajhenburški fari, uveljavljal se je povsod s svojo razumnostjo, mladeniškim zanosom, bil pa je tudi vsem vzgled pravega krščanskega fanta. Veliko izgubo smo utrpeli z njegovo smrtjo, ki se ne bo poznala le na Radejevi domačiji, temveč bo pustila zevajočo vrzel tudi drugod. Vse to smo premišljevali, ko smo spremljali pokojnega Francija na zadnji poti od Stare Zidanice do farnega pokopališča v Rajhenburgu. Solze so bile v vseh očeh ob pogledu na pretresljivo žalostno slovo od domače hiše, ko so po žalostinki, ki so jo zapeli pevci pod vodstvom akademika Milka Škoberneta, dvignili fantje krsto svojega druga in prijatelja ter je zavil sprevod med domačimi livadami in njivami po griču navzdol proti cesti, da je Franci še poslednjič jemal sloves od ljubljenih domačih poljan. Sprevod je vodil pokojnikov stric, župnik Franc Božiček iz Kamnice pri Mariboru, ob asistenci rajhenburških kaplanov Jakoba Zidanška in Stanke Weingerla. Korakali so v sprevodu gasilci iz Rajhenburga in Senovega pod zastavo in k godbo na čelu, ki je igrala vso dolgo pot turobne žalostinke, korakali mladeniči pod svojo novo zastavo, pevci, ki so peli pretresljivi psalm »Usmili se Gospode«, ugledni rajhenburški farani, žene in dekleta, brezkončen je bil ta sprevod, ki so ga zopet ob cestah molče pozdravile stotine ljudi, vsi javni lokali pa so bili v znak sožalja zaprti. V baziliki Lurške Marije se je sprevod ustavil, domači župnik, duh. svetnik Franc Tratnik, je imel peto žalno sv. mašo, nato pa je spregovoril z lece poslovilne besede, pri katerih je bridko zahtela cela cerkev. Nato je vodil g. župnik sprevod na farno pokopališče, kjer so zopet peli pevci, govorila pa sta za domače fante pokojnikov tovariš Abram, za osrednje vodstvo KA pa Mirko Geratič iz Maribora. Belo

majsko cvetje je pokrilo svežo gomilo, ko smo se razhajali žalostni pogrebcji, noseč v srcih spomin na dragega pokojnika in sočustvovanje s težko prizadeto Radejevo rodbino.

Iz zagrebške torbe. Kaj pa Slovenci delamo, to bi vas zanimalo. Vsak svoje, to se razume. Čevlje, mize, srajce, kuhamo graški gospodi in ji stregemo, točimo grenkega in sladkega in kislega, mleko in kavo, komandiramo in ubogamo, kdo bi vse naštel. V nedeljo pa se zberemo v cerkev ne vsi, pač pa precej, tudi v skupnosti! Pa nam je sveti Rok postal tako premajhen, da smo se začeli seliti k sveti Mariji, kjer bomo odslej imeli ne samo jutranjo sv. mašo, ampak tudi ob petih popoldne večernice. Sicer je to važno samo za nas, pa naj vse eno zapišem tudi tistim, ki imajo kaj v »zagrebški torbi«, da opozorite svoje ljudi na to! Kar dopisnico v roke, pa pišite svojim v Zagreb, ki morda tega še tu niso zvedeli, in jim bo morda več zaleglo, če piše ata ali mama ali kdo drugi od doma! Le pomagajte, da jih bomo vzdignili in premaknili, zakaj nekateri so trdi kot oni Jelačić, ki že leta in leta stoji na svojem mestu sredi trga in se ne mení ne za golobe, ki ga »kinčajo«, niti za ljudi, ki ga hodijo gledat. — Pa še kaj drugega posla imamo. V nedeljo, poprejšnjo namreč, je imelo društvo slovenskih akademikov »Danica« svoje desetletnico. Prišel je iz Ljubljane prof. dr. Ehrlich, ki je njim in nam marsikaj lepega povedal in med drugim tudi to, da naj si naredimo svojo cerkev in svoj dom. Da, Bog ima denarja veliko, pa ga bomo že kako pripravili do tega, da ga bo dal za nas v prave roke. Lepo, kaj ne! Pa če bomo kaj začeli, bomo pa vedno nosili to zagrebško torbo in nabirali, če bo kdo hotel kaj vanjo vreči.

Iz zagrebške torbe. Rekli smo, da je že suša in res je bila, pa je še, zakaj sedaj smo imeli dežja komaj toliko, da je od kapa priteklo. Je pač vedno kdo, komur lepo vreme bolje služi. Takega vremena si je želel »Velesejem«, ki se pa kljub obilnem solncu ni mogel prav poživiti. Rekli so gledalci, da je premalo videti . . . Pa so poskrbeli kmalu za to, da je bilo »več« videti . . . En oddelek razstave tvori »modna razstava«. Pa ni vlekle! Zato so si domislili: razbrzdana mladež hodi v gledališče zato, da vidi na odru nekaj gole človeške kože, zato so pa tu napravili ta poskus: kopalne obleke in druge, večinoma manj okusne kroje pokazati na živih modelih, to je pa seve nekoliko potegnilo. ~~... in se je začel ...~~

Na velesejmu je tudi vinska razstava. Tisti, ki se na dobro vinsko kapljico razumejo, pravijo, da je zrastel najboljši pridelek na slovenskih tleh, pa bo najbrž res to, da ga slovenski vinogradnik zna najbolje spraviti. — Majnik je in z njim šmarnice. Tudi Zagreb jih pozna. Po vseh cerkvah so zvečer dobro obiskane pridige. Tudi takih, ki so »bogabojeje«, je obilo videti v cerkvi. Nekateri so ta mesec »pobožni« zato, ker menijo, da ima Marija pooblastilo, da jih bo pustila v nebo pri »malih vratih«. Mi Slovenci v Zagrebu imamo šmarnice samo ob nedeljah in ob praznikih ob petih popoldne pri Sv. Roku in ne gremo k Sv. Mariji, kot je bilo napovedano, ker so se pojavile neke ovire. Saj nam je Sv. Rok tako lep, Marijo imamo pa gori kar svojo, ki smo si jo morali sami kupiti, ker prejšnjo je njena darovalka odnesla tedaj, ko so dobili »Kranjci« cerkvice Sv. Roka. — »Rokovnjače« bomo videli. Pa to ni kar si bodi! Po slovensko in v pravem gledališču. V malem kaza-

lišču! Saj vemo, da je Grog Mozolj moder a bolj bo še lepa ta njegova modrost v slovenski besedi na hrvaškem odru, zato vsi z zanimanjem pričakujemo 14. maj, ko bomo imeli priliko videti in slišati zgodbo naše preteklosti in lepe odlomke naše lepe narodne pesmi. Predstavo priredi Slomšekovo prosvetno društvo. — Pa še na binško romanje na Trsat naj spomnim, zato ker bo šel romarski vlak ravno skozi Zagreb. Okrog enih popoldne na binško soboto pride v Zagreb in popelje za 145 Din celo čez morje na otok Krk. Prijave sprejema slovenski duhovnik v Zagrebu, Kaptol 3. Pa le tiste, ki prinesejo navedeno svoto denarja in o pravem času, do dne 14. maja.

Romanja.

Romanje v slovenski Lurd — Rajhenburg. Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico priredi dne 7. in 8. julija t. l. romanje v slovenski Lurd, v Rajhenburg. Vsi, ki bi se radi udeležili tega romanja, se naj čim prej prijavijo, najpozneje pa do 16. junija, pri odbornicah osebno ali pa pismeno na naslov: Bauman Katarina, predsednica Krščanske ženske zveze v Mariboru, Cvetlična ulica 23, vsako sredo in soboto pa se lahko prijavijo udeleženci v društveni pisarni Aleksandrova cesta 6 I, ki posluje od 8. do 10. ure in od 2. do 4. ure popoldne. Vožnja tja in nazaj stane samo 50 Din. Ob prigrisatvi je treba plačati 25 Din. Ostalih 25 Din se mora plačati zvezi najpozneje do 1. julija. Romanja se lahko udeležijo tudi možje in fantje. Pričakujemo od strani Marijinih družb in Marijinih častilcev prav obilne udeležbe. — Odbor.

Romanji, ki običajno vsako leto ob Duhovnem romajo k Mariji Bistrički, se obveščajo, da bo za nje samo ena slovenska pridiga in sicer v četrtek dne 17. maja, popoldne ob štiri.

Za Binkošti poceni v Ljubljano in nazaj. Na binkoštni ponedeljek dne 21. t. m. se bo na Rakovniku slovesno obhajal praznik Marije Pomočnice. Ako se bo do 10. maja prijavilo zadostno število udeležencev, nameravajo salezijanci naročiti za to priliko posebne vlake, s katerimi se bo mogoče pripeljati v Ljubljano in nazaj za polovično ceno, iz nekaterih krajev pa skoro za tretjinsko. Vlaki bodo vozili v Ljubljano na binkoštno nedeljo popoldne, nazaj pa na binkoštni ponedeljek zvečer. Cene za posebne vlake v Ljubljano in nazaj od postaj: Videm-Krško in vseh naslednjih 34 Din, Grobelno in vseh naslednjih 34 Din, Slovenjgradec in vseh naslednjih (preko Celja) 51 Din, Ljutomer in vseh naslednjih (preko Ormoža) 62 Din. Skupne prijave sprejema salezijanski ekonomat na Rakovniku pri Ljubljani.

Pogled v dobo najvažnejše iznajdbe.

Uvod.

Zahvala za večino iznajdb novejših časov gre po pretežni večini slučaju. Nikakor pa ne smemo z omenjenega stališča presojati iznajdbe brezžičnega brzojava, ki je plod dolgoletnih raziskovanj. Takrat mladi Italijan Guglielmo Marconi je bil oni mož, ki je zaključil trudapolna dela Wilkinga, Zicklerja, Preeceja, Streckerja, Edisona in Brauna.